

## **YMPÄRISTÖVALIOKUNNAN LAUSUNTO 10/2004 vp**

**Valtioneuvoston selvitys hallituksen kannan-  
otosta komission 10.2.2004 antamaan rahoitus-  
kehystiedonantoon**

*Suurelle valiokunnalle*

### **JOHDANTO**

#### ***Vireilletulo***

Suuri valiokunta on 18 päivänä helmikuuta 2004 lähettänyt valtioneuvoston selvityksen hallituksen kannanotosta komission 10.2.2004 antamaan rahoituskehystiedonantoon (E 4/2004 vp) ympäristövaliokunnalle mahdollisia toimenpiteitä varten.

#### ***Asiantuntijat***

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- kansainvälisten asiain neuvos Leena Simonen ja talousjohtaja Oili Hintsala, ympäristöministeriö
- budjettineuvos Rauno Lämsä, valtiovarainministeriö.

### **VALTIONEUVOSTON SELVITYS**

#### ***Komission tiedonanto***

Valtioneuvoston selvitys sisältää hallituksen kannanoton komission 10.2.2004 julkistamaan rahoituskehystiedonantoon, joka sisältää rahoituskehykset laajentuneelle unionille vuosiksi 2007—2013.

#### ***Hallituksen kannanotto***

Hallituksen kannanotossa katsotaan, että komissio on arvioinut nykyisten rahoituskehysten kehittämistarpeita hyvin ja ottanut huomioon no-

peasti muuttuvaa toimintaympäristöä. Suomi tukee erityisesti komission analyysiä kilpailukyvyn ja Lissabonin strategian osalta. Suomi katsoo myös, että rajat ylittävän ja alueelliseen yhteistyöhön kohdistettavan naapuruusinstrumentin toimeenpano on oleellinen kehitettäessä EU:n lähialuepolitiikkaa. Pohjoisen toimintaohjelman rahoitus on turvattava muun muassa ulkosuhderahoituksen tarkoituksenmukaisista rahoitusinstrumenteista.

### **VALIOKUNNAN KANNANOTOT**

#### ***Perustelut***

Ympäristövaliokunta toteaa, että kestävä kehitys ja sen kaikki ulottuvuudet, ekologinen, so-

siaalinen ja taloudellinen, ovat varsin hyvin esillä tiedonannossa. Tiedonannossa on kolme keskeistä painopistettä:

— "kestävä kehitys osatekijöinä kasvu ja työllisyyttä tukeva kilpailukyky, kasvu ja kilpailukykyä tukeva koheesio sekä luonnonvarojen kestävä hallinta ja suojelu"

— "Euroopan kansalaisuus" ja

— "EU kansainvälisenä toimijana osatekijöinä naapuruuspolitiikka, EU kestävän kehitysyhteistyöpolitiikan toimijana ja EU globaalina toimijana".

Suomen kannanotossa korostetut Lissabonin strategian kilpailukykytavoitteet on tiedonannossa selkeästi kytkeytyä myös Göteborgissa hyväksyttyihin kestävän kehityksen tavoitteisiin lähtökohtana kestävän kasvun lisääminen samalla vähentäen ympäristöön kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia.

Varsinainen ympäristörahoitus on kuitenkin kokonaisuudessaan vaatimaton osa EU:n budjetia. Ympäristörahoitus on rahoituskehysten uudessa rakenteessa sijoitettu Kestävä kehitys -otsikon alakohtaan luonnonvarojen kestävä hallinta ja suojelu, joka sisältää yhteisen maatalouspolitiikan ja kalastuspolitiikan, maaseudun kehittämisen ja ympäristöasiat. Ympäristön kannalta merkittäviä näkökohtia liittyy myös läpäisyperiaatteen mukaisesti muihin otsakkeisiin. Otsakkeen EU globaalina toimijana yhteydessä käsitellään EU:ta kestävän kehityksen edistäjänä globaalissa yhteistyössä ja kehitysyhteistyössä sekä EU:n naapuruuspolitiikkaa ja raja-alueyhteistyötä.

Rahoituskehysten rakennetta on esitetty muutettavaksi ja varsinainen ympäristörahoitus sisällytettäväksi luonnonvarojen alaotsakkeeseen, josta pääosan muodostaisivat muun ohella yhteisen maatalouspolitiikan rahoitus ja maaseudun kehittämistoimenpiteet. Komission tar-

koituksena on myös koota nykyiset ympäristöalan pienet rahoitusohjelmat uudeksi ympäristöalan rahoitusvälineeksi. Tämän käytännön vaikutuksia on vielä tässä vaiheessa mahdoton arvioida Suomen kannalta.

Ympäristövaliokunta esittää huolensa siitä, että ehdotettu rakenteellinen muutos saattaa johtaa ympäristörahoituksen merkityksen vähenemiseen, kun maatalouspolitiikka sitoo valtaosan kokonaisuuden menoista. Toisaalta maaseudun kehittämisen yhtymäkohdat ympäristönäkökohtiin saattavat myös luoda uusia mahdollisuuksia ympäristöasioiden edistämiseen, mitä on pidettävä myönteisenä mahdollisuutena.

Valiokunta yhtyy hallituksen kannanottoon naapuruus- ja muiden instrumenttien toimeenpanon keskeisestä merkityksestä lähialuepolitiikan kehittämisessä. Naapuruusinstrumentti tarjoaa mahdollisuuden ympäristöhankkeiden toteuttamiseen Suomen ja Venäjän raja-alueilla ja sen käyttämistä tulisi hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti. Itämeren suojelukysymysten tulee olla selkeänä painopisteenä ottaen huomioon yhteisön laajentumisen ja siihen liittyvän tehostuvan maatalouden mahdolliset vaikutukset rehevöitymiseen lisääntyvien valumien kautta. Suomen vahvuudet ympäristöteknologian kehittäjänä, tuottajana ja viejänä tulisi varmistaa myös tulevaisuudessa.

### **Lausunto**

Edellä olevan perusteella ympäristövaliokunta esittää lausuntonaan,

*että valiokunta yhtyy hallituksen kannanottoon.*

Helsingissä 12 päivänä maaliskuuta 2004

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

|      |                          |                       |
|------|--------------------------|-----------------------|
| pj.  | Pentti Tiusanen /vas     | Mikaela Nylander /r   |
| vpj. | Satu Hassi /vihr         | Heikki A. Ollila /kok |
| jäs. | Susanna Haapoja /kesk    | Eero Reijonen /kesk   |
|      | Hanna-Leena Hemming /kok | Satu Taiveaho /sd     |
|      | Rakel Hiltunen /sd       | Unto Valpas /vas      |
|      | Tuomo Hänninen /kesk     | Ahti Vielma /kok      |
|      | Inkeri Kerola /kesk      | Pia Viitanen /sd.     |

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Ekroos.